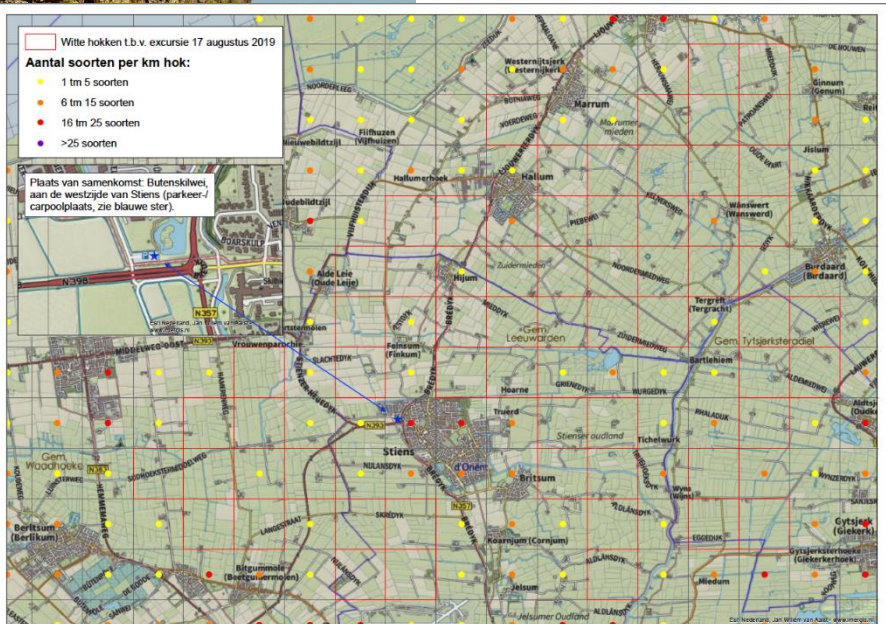

Foto: Judith Bouma.
(zie pag. 24)

(*Furcula furcula*) Foto:
Judith Bouma (zie pag. 30)

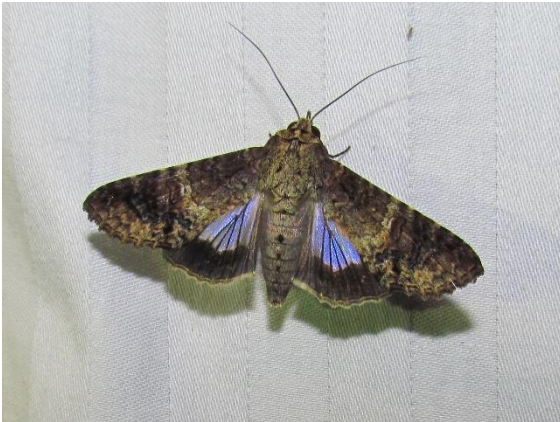
Aantal soorten per kilometerhok in de omgeving van onze excursie op zaterdag 17 augustus 2019 (zie pag. 16)

Kleine hageheld (*Lasiocampa trifolii*) Foto: J. Bouma
(zie pag. 24)

Euphaedra medon, Ghana, 2014.
Foto: G.Bergsma (zie pag. 9)

Boven: Eitje Sleedoornpage,
Wolvega, excursie 16 febr. 2019.
foto A. vd Veen (zie pag. 16)

Links:
Protulioenemis partita, Keerom,
Papua, sept. 2019 (zie pag. 4)

Stictoptera macromma,
Habbema Meer, Papua, okt.
2019. (zie pag. 4)

Foto's: S.Sinnema

juli, stond ik met de lamp aan de kust bij Zwarte Haan en ook hier kwam een eikenprocessierups-vlinder op de lamp af!

Xanthorhoe biriviata (springzaadbandspanner)

De laatste soort in dit artikelje is *X. biriviata*, een middelgrote spanner. Er zijn nog een aantal soorten in onze contreien van het geslacht *Xanthorhoe*, maar over het algemeen zijn dit heel gewone soorten die op heel verschillende plekken voorkomen. Dit geldt niet voor *X. biriviata*, want deze is juist zeldzamer en kritischer in het kiezen van zijn biotoop, waar springzaad (*Impatiens*) aanwezig moet zijn, want hier leven de rupsen op. Jaren geleden ving ik een aantal exemplaren in de Alde Feanen nabij Eernewoude, maar daarna zag ik ze eigenlijk nooit weer. Dit jaar kwam een exemplaar op het laken zitten, op 15 juli, in het Lauwersmeer. Ook hier had ik de soort nog nooit eerder gezien en het was dus een mooie aanvulling op de lijst!

Nachtvlinders in 'De Fochtel' Judith en Jan Bouma

Jaren geleden werd eens geopperd om te nachtvlinders bij ons in de tuin, onafhankelijk van elkaar kreeg ik ook van anderen van de Vlinderwerkgroep Friesland dit idee aangedragen.

We wonen in Fochteloo, wat verder van de straat af tussen de weilanden. Aan één kant een boer (met bomen ertussen), aan de een andere kant stond maïs. De grote tuin is voor een groot deel omzoomd met een bomenrij en een deel 'bos(je)'. In het midden nog een vijver. Op allerlei plaatsen kon een laken geplaatst worden zonder elkaar te hinderen.

Hemelsbreed van ons 'paradijs' naar de parkeerplaats in de bocht bij het Fochtelooërveen is 3,3 km.

Eindelijk dan maar eens een datum geprikt, van 3 op 4 augustus kwamen Jannie en Siep, Anneke, Andy, Gerard en Reinie bij ons. Gerrit wilde wel, maar zijn eerste vakantiedag weerhield hem ...

Rond 20.00 uur druppelde het gezelschap binnen, buiten eigenlijk. Het was een zwoele avond te midden van de langdurige hittegolf in ons landje. De zon zou rond 21.30 uur ondergaan en de temperatuur is niet beneden de 15°C geweest.

Gestart met koffie uiteraard, wakker blijven is toch een must met nachtvlinders ...

Een rondje door de tuin gelopen om te bepalen wie waar zou gaan staan. De lakens met lampen werden geplaatst, generatoren waren niet nodig. Met een verlengsnoer hier en daar ging het prima. Een verzoek van de 'boerman' was dat het niet teveel lawaai moest geven omdat hij heel vroeg naar bed gaat en weer erg vroeg uit de veren moest. Geen enkel probleem uiteraard. We mochten ook op zijn terrein, wat achteraf niet gedaan werd vanwege de wat eentonige, wat winderige hoek.

Anneke trof het niet, de ene na de andere Hoornaar kwam op het laken zitten op het mooi beschut plekje tussen de vijver en het bosje! Alles dapper verplaatst en het probleem was opgelost, ook al was het nieuwe plekje net wat minder aantrekkelijk

voor de nachtvlinders. Andy stond bij de vijver, de Hoornaars kwamen vervolgens bij Andy een kijkje nemen, tientallen! Maar onverschrokken ging Andy zijn gang. Gerard stond aan de maïs- en bos kant, Jannie en Siep aan de andere kant tegen een boomwal op het gras. Reinie ondersteunde Anneke bij het laken.

Tussentijds kon iedereen koffie e/o fris pakken met wat lekkers.

Het begon meteen al te vliegen allemaal, de vlindersaars én de nachtvlinders. De potjes en boeken kwamen tevoorschijn om net wat nauwkeuriger te kunnen determineren. Erg leuk om zoiets in je tuin mee te kunnen beleven, echt geweldig. De avond liep voortreffelijk qua soorten en gezelligheid.

Als ik me nog goed herinner werd rond 01.30 uur besloten nog een half uurtje door te gaan omdat er niet veel nieuws meer op de lakens kwam. Alles werd weer ingepakt, de Hoornaars waren inmiddels ook verwijderd en met nog even napraten met koffie en fris werd de succesvolle nacht afgesloten rond 02.30 uur.

Uiteindelijk kwam de totaalstand op 80 macro's en 33 micro's, een totaal van 113 soorten!! In een tuin in Fochteloo ...

Twee uitspringende soorten waren een Kleine hageheld (*Lasiocampa trifolii*) die bekend is uit het Fochtelooërveen en dit vermoedelijk een zwerver betrof (**zie pag. 14**). En een micro, de Eikenstelmtot (*Caloptilia robustella*). Ook leuk was de Kleine Hermelijnavlinder (*Furcula furcula*), **zie pag. 13**.

De Hoornaars verblijfplaats hebben we de volgende dag gevonden, een nestkastje in een Grove den op zo'n drie meter van Anneke's laken! Een week later bleek naast dat kastje nog een ander kastje gebruikt te worden door Hoornaars, vlakbij Gerard's plekje. (**zie afbeelding pag. 13**)

Er werd geopperd dat ik ook maar eens een laken en lamp moet aanschaffen. Nou mensen, de lamp is er, Jan (mijne man), heeft er een mooie constructie van gemaakt voor mijn verjaardag. Nu nog het laken op maat maken en ook ik kan dan eens gaan proberen. Maar jee, wat zal ik ongelooflijk vaak, tot vervelends toe, aan gaan kloppen bij de nachtvlindersaars.

Wij vonden het een zeer geslaagde gezellige avond/nacht, zeker voor herhaling vatbaar. En vooral ook heel erg veel dank!